

gomiec codzienny

Wilno
NIEDZIELA
22 sierpnia 1943
Nr. 643
Cena w Wilnie 5 ten.

Silne niemieckie kontrataki na wschodzie

Wszystkie sowieckie próby przerwania frontu krwawo odparte. — Zniszczone 154 czołgów sowieckich. — Lotnictwo zniszczyło jedynie na południowym odcinku 63 samolotów.

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 21 sierpnia 1943 r.
Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Nad rzeką Mius i w rejonie na południe i na południowy zachód od Biełgorodu trwają nadal silne sowieckie ataki. Zalamują się one wszystkie wśród wysokich strat dla nieprzyjaciela. Pełne rozmachu kontrataki szybkich oddziałów armii lądowej i broni SS wdarły się głęboko na obszary sowieckiego zaplecza.

Również w rejonie na południowy zachód od Wiaźmy, pod Starą Russą i na południe od jeziora Ładoga odparły wojska

niemieckie wszystkie bolszewickie próby przełamania frontu. W dniu wczorajszym na froncie wschodnim rozbito 154 sowieckie czołgi.

Lotnictwo atakowało zwłaszcza nad rzeką Mius i na obszarze walk pod Biełgorodem nieprzyjacielskie stanowiska — wypadowe, skupienia czołgów, stanowiska artylerii i kolumny dostaw. Wczoraj zniszczyło ono jedynie na południowym odcinku frontu wschodniego w walkach powietrznych 63 nieprzyjacielskich samolotów.

Na obszarze wybrzeża koło Neapolu niemieckie myśliwce zestrzeliły z pewnego słabego nieprzyjacielskiego zespołu lot-

niczego 14 samolotów.

W czasie od 11-go do 20-go sierpnia niemieckie morskie siły zbrojne, pokładowa artyleria

przeciwlotnicza statków handlowych i artyleria przeciwlotnicza marynarki wojennej zestrzeliły 34 nieprzyjacielskie samoloty.

Włoski komunikat wojenny

RZYM. (DNB). W porcie Bizerta niemieckie bombowce zaatakowały skupienia nieprzyjacielskich statków. Jedenaście dużych statków zostało trafionych.

Pod silną obroną nieprzyjacielskie zespoły samolotów czteromotorowych zaatakowały wczoraj okolicę Wezuwiusza w obszarach prowincji Avellino, jak również Salerno i Foggia i wyrzuciły w obu tych miastach znaczne szkody. W walkach powietrznych włoskie i niemieckie myśliwce, jak

również obrona na ziemi, zestrzeliły łącznie 41 samoloty nieprzyjacielskie.

Zespoły dwumotorowych samolotów nieprzyjacielskich usiłowały zaatakować na Morzu Tyreńskim karawane statków. Jednak zostały one odpędzone przez włoskie myśliwce, które straciły do morza cztery samoloty. Inny samolot został w czasie ataku na Crotone zniszczony przez artylerię przeciwlotniczą.

Rozmowa z lotnikami amerykańskimi Troski z powodu strat w „latających twierdzach“

LIZBONA. Stany Zjednoczone musiały drogo opłacić ostatnie ataki na miasta niemieckie. Stery amerykańskie zgóry już liczyły się z silnymi stratami w czasie owych taków dziennych. Faktyczne jednakowoż straty w czasie ataków na terytorium niemieckie i na polach naftowych w Ploesti w Rumunii przewyższyły znacznie te rachuby. Do tego dochodzi jeszcze fakt, że całkowita strata samolotów nie wyczerpuje jeszcze w zupełności sprawy. Liczne samoloty, którym udało się dotrzeć do lotnisk oczyszczonych, musiały z powodu ciężkiego uszkodzenia niemieckimi pociskami zostać oddane do warsztatów na dłuższą reparację, odpadły zatem na dłuższy czas z akcji. Wspomniane straty, wywołane wśród społeczeństwa amerykańskiego wielkie zakłopotanie, ponieważ pewne szczegóły mimo silnej cenzury wojskowej przesyłały się do wiadomości ogółu.

Co myślą amerykańscy lotnicy, stacjonujący w Anglii, o ministerstwie wojny, przedstawia bardzo dobitnie i przekonująco

Steinbecka. Ten pisarz amerykański zyskał sobie kilku książkami w ostatnich latach rozgłos, a od kilku miesięcy pracuje w Anglii jako korespondent wojenny. W tym charakterze publikuje on obecnie w „Philadelphia Inquirer“ sprawozdanie, w którym zamieszcza swoje rozmowy z amerykańskimi lotnikami.

„Dlaczego ministerstwo wojny oszukuje kraj i dlaczego nie informuje o naszych istotnych stratach?“ Jest to jedno z pytań, z jakimi spotkał się Steinbeck podczas swego wyjazdu. „W domu — mówili dalej lotnicy — sądzą że wojna wkrótce się skończy. My jednak wiemy, że najcięższe chwile jeszcze mamy przed sobą. Zyczymy sobie, by chętnicy w kraju mogli nakłonić niemiecką artylerię przeciwlotniczą do zaprzestania ognia. W Brenie było znowu czerwono od ognia artylerii, było tam prawdziwe piekło. Widocznie ministerstwo wojny obawia się ogłaszać o naszych stratach. Wyjde mu się, że rodziny nasze nie mogłyby znieść prawdy.

Sila bojowa armii niemieckiej nienaruszona

GENEWA. (DNB). Londyńska prasa codzienna z ostatnich dni wypowiada się w sprawie ogólnej sytuacji wojennej w rozważaniach fachowych korespondentów jak również częściowo i w naczelnym artykule. Wszystkie one odznaczają się pewną rezerwą i pozwalają rozpoznać

dażenie do nieprzedstawiania sobie rzeczy w zbyt różowym świetle.

Tak na przykład znany krytyk wojenny z „Daily Mail“, Lindell Hart, pisze 18 sierpnia, że natarciem swoim na Wschodzie bolszewicy nie osiągnęli tego, czego oczekiwano przed tygodniem.

Rosjanom nie udało się zachwiać względnie złamać nieprzyjacielski front południowy. Obecnie ich widoki osiągnięcia tego celu zmniejszyły się. Należy liczyć się też z możliwością silnego niemieckiego kontruderzenia, nie wolno bowiem zapominać o niemieckiej kontrofazywie ubiegłej zimy, zwłaszcza że w teraźniejszych operacjach nigdy nie powstawała dla wroga tak niebezpieczna sytuacja jak właśnie wówczas. Następnie, stosowana obecnie przez bolszewików taktyka jest połączona dla nich z wyjątkowo dużymi stratami.

„Daily Mail“ sądzi w naczelnym artykule, że należy być przygotowanym na nowe obostreżenie akcji łodzi podwodnych. Byłoby przy tym rzeczą rozsądną liczyć się ze zmianami na gorsze.

Armia niemiecka zachowuje niezmiennie swoją pełną siłę bojową — zauważa wojenny współpracownik gaz. „Daily Telegraph“, generał-lejtnant Martin, również w wydaniu z dnia

16 sierpnia. Bolszewicy — czego nie wolno przeczać przy ocenie rzeczowej sytuacji — musieli opłacać bardzo drogo każdy cal ziemi.

W „Sunday Times“ z dnia 15 sierpnia sądzi Skrutator, że nie ma dowodów osłabienia siły bojowej żołnierza niemieckiego. Na froncie wschodnim nie zdarzyło się nic takiego, co byłoby dla nieprzyjaciela wyjątkowo niepomysłnym.

Na Sycylii stosunkowo niewielkie niemieckie siły wojenne walczyły „z godną uwagi stanowczością i zręcznością“. Każdy z osobna nieprzyjacielski żołnierz, bez różnic oficer czy szeregowiec, bil się wyśmienicie. Pięć tygodni walczyli już alianci na Sycylii; zapał, z jakim powitano w krajach sojusznicznych pierwsze sukcesy, został przytłumiony przez to, że operacje przewlekły się na przeszło miesiąc, bowiem wielu mniemało, że sojusznicy mieli „lepsze strzały w swoich kolanach“.

Spotkanie w Waszyngtonie

BERLIN. 18. 8. Nowe spotkanie Churchilla z Rooseveltem znajduje się, jak stwierdzają miarodajne sfery w stolicy Rzeszy, pod znakiem ostrzeżenia brytyjskiej i amerykańskiej kampanii złudzeń, która to kampania — lekkomyślnie rozpoczęła — może doprowadzić do politycznej klęski Anglii i Stanów Zjednoczonych. Otrzeźwienie, żeby nie użyć wyrazu „kociolków“, daje się już zauważyć w artykułach prasy angloamerykańskiej na temat zakończenia wyprawy sycylijskiej i jej politycznych, względnie militarnych skutków. Sądzono, że Włochy jako państwo i naród a także niemiecka siła militarna można traktować jako „quantité negligible“ i spodziewano się po atakach terrorystycznych na terytorium niemieckie zdemoralizowania, niosącego poważną szkodę dla niemieckiego kierownictwa politycznego i niemieckiego życia politycznego. Zamiast

tego zmuszeni byli przeciwnicy stwierdzić, że w Niemczech wzrasta nienawiść do Anglii i do Ameryki i że zwiększa się jeszcze wola totalnego zwycięstwa i ostatecznego usunięcia niebezpieczeństwa z Europy. Rozwój wypadków w ostatnich tygodniach potwierdził stale przez mocarstwa paktu trzech reprezentowany pogląd a także słusność też, które stanowiły podwalinę pewnej wymiany między tymi mocarstwami zdań. Leci wspomnianej wymianie zdań przeciwstawiła strona nieprzyjacielska zagadkę, ponieważ nie ukazał się żaden urzędowy komunikat. Owe poglądy mocarstw paktu trzech można ująć w następującą formułę: niezłomna wola sprzymierzonych w pakcie trzech narodów zwycięskiego zakończenia obecnej wojny mimo chwilowych niepowodzeń i niezachwiana wiara, że cel ten może być osiągnięty.

„TRIBUNA“ O STANOWISKU WŁOCH

RZYM. (DNB). „Wojna toczy się dalej“ — pisze „Tribuna“. Opuszczenie Sycylii przez wojska państw Osi oznacza w ogólności tylko zakończenie nowej fazy wojny europejskiej, a w szczególności wojny na Morzu Śródziemnym. Byłoby niedorzeczne, gdyby naród włoski do tego stanu rzeczy przywiązywał większe znaczenie, niż on w rzeczywistości posiada. Wojna dla Włoch toczy się w dalszym ciągu z całkowitym zastosowaniem wszystkich ich sił, ich rezerw, ca-

lej ich woli, — jak pismo to podkreśla i dalej zaznacza: „Chodzi tu o ratowanie honoru. Włochy są wierne danym zobowiązaniom. W połączeniu ze sprzymierzonym wielkim narodem niemieckim będą się Włochy broniły przeciwko napadom na kontynent europejski i dalej walczyły o swą niezależność. Nieprzyjacielowi, który chce dziś odebrać Włochom część i życie, naród włoski odpowiada „wojna toczy się w dalszym ciągu“.

MINISTER WŁOSKI O PRZYSZŁYCH ZADANIACH

RZYM. (DNB). Minister oświaty ambasador Galli, zwrócił się w tych dniach z przemówieniem do przedstawicieli prasy zagranicznej. W przemowie swej minister podkreślił zdeterminowaną wolę bronić do ostateczności, wszelkimi będącymi w rozporządzeniu sposobami honoru i godności Włoch na podstawie zasad równoprawności. Włochy walcza dziś na ziemi włoskiej w celu ochrony i ratowania kultury europejskiej przed światowym niebezpieczeństwem bolszewizmu. Burzenie kościołów,

pomników i domów mieszkalnych może być na ręce tylko komunizmowi, który właśnie spodziewa się przez zniszczenie kościołów osiągnąć uniwersalną bezbożność. Minister wskazał następnie na zbliżające się ważne zadanie odbudowy europejskiej i postawił pytanie, kto te miasta znowu odbuduje, gdy się uda opanować bolszewickie niebezpieczeństwo światowe. Wielkie dzieło odbudowy będzie zadaniem przyszłości europejskiej.

Moskwa prze do „akcji“ Sycylię uważa się za całkowicie nie wystarczające odciążenie

LIZBONA. Sowiecki nacisk na państwa zachodnie w kierunku wyniszczenia działań militarnych na kontynent europejski wzmożony się, jak widać znowu w szczególności wysokim stopniu. Wszystkie militarne i polityczne konferencje Anglii i Ameryki znajdują się obecnie pod znakiem owego nacisku Moskwy, żądającej akcji, która winna być znacznie większa, aniżeli atak na Sycylię. „Zarówno Moskwa jak i Czongking pragną ofensywy w dużym stylu i to nie w nieokreślonej przyszłości, lecz jak najszybciej“ — głosi londyński komunikat radiowy ze środę. „Times“ definiuje jeszcze raz to, co Moskwa pod tego rodzaju akcją rozumie: „Odciągnięcie jednej trzeciej, a już co najmniej jednej czwartej wszystkich walczących na wschodzie oddziałów niemieckich.

W Londynie zaś i w Waszyngtonie starano się wytworzyć przekonanie, że wspomniane życzenia

Sowietów są tak, jakby już spełnione, ponieważ Niemcy, oczekując ataku na kontynent, zmuszone zostały już do powzięcia odpowiednich zarządzeń“.

W Moskwie jednak nie zadowolono się tymi pozorami, ponieważ zdaniem Sowietów, „miały one służyć jedynie „do oszczędzania wojsk mocarstw zachodnich“. Wskutek tego Londyn i Waszyngton zmuszony będzie do odwrotu wobec żądań sowieckich, ponieważ nie mają one odwagi na wprowadzenie Moskwy w zły humor, a tożsamość celów politycznych tak czy tak coraz mocniej się zarysowuje. Z drugiej jednak strony na zachodzie dokładnie zdają sobie sprawę z tego, jakie ryzyko kryje w sobie tego rodzaju strategia, powodująca się w pierwszej linii motywami politycznymi.

Sycylia stanowi pod tym względem wyraźnie ostrzegawczy przykład. Na podstawie doświadczeń zebranych w walkach w Północnej

Afryce obliczono, ile trzeba będzie skoncentrować samolotów, by wszelki opór złamać z powietrza i w ten sposób uczynić zwycięzcy możliwymi zolne walki na lądzie. W kwaterze głównej Eisenhowera starano się wykluczyć wszelki czynnik niebezpieczeństwa i podniesiono przez wagę lotnictwa w stosunku 1:10 na niekorzyść obrony. Mimo to morale bojowe wojsk niemieckich ku ogólnemu zdziwieniu nieprzyjacielskiej kwatery głównej oparło się masom materiałów wojennych i Sycylia została opuszczona dopiero w momencie dokładnie ustalonym przez niemieckie naczelnictwo dowództwo, a więc ani na krok wcześniej. Z tego doświadczenia stara się Londyn wyciągnąć naukę na przyszłość. Rozumie on, że manewr lądowania na północnym lub zachodnim kontynencie europejskim musiałby być jeszcze daleko cięższą akcją, aniżeli sądzono początkowo, musiałoby to być przedsięwzięcie nad wyraz uciąż-

liwe, gdyby obrońcy walczyli z takim samym uporem, jak na Sycylii.

Nie mniej jednak Moskwa wysuwa żądanie, że trzeba przeprowadzić atak w wielkim stylu, ponieważ Związek Sowiecki nie wytrzyma na dłuższy czas tego, by sam tylko się krwawił.

TOKIO. (DNB). W dniu 15 sierpnia japońskie lotnictwo bojowe obrzuciło bombami lotnisko nieprzyjacielskie na Nowej Gwinei. Doszło przy tym, jak powiadamia cesarska kwatera główna, do walki powietrznych. Japończycy zestrzelili 32 maszyny nieprzyjacielskie pięć następnych zniszczono na ziemi. Zestrzelenie pozostałych pięciu jest prawdopodobne. Cztery samoloty japońskie nie powróciły do swych baz.

Zniszczenie dalszych zabytków kulturalnych w Mediolanie

RZYM. (DNB). Agencja Stefani podkreśla, że zamiary nieprzyjaciela, zmierzające do zniszczenia pełnowartościowych pod względem kulturalnym zabytków budownictwa, jak również zburzenie dzielnic mieszkalnych ludności, ponownie potwierdzają się w czterokrotnym ataku lotniczym, który wykonywany był w ciągu ośmiu dni w Mediolanie. Oprócz poprzednio doniesionych zniszczeniach dookoła placu katedralnego i placu obecnie

także strawionej przez ogień świątyni sławy mediolańskiej Opery Scala, doszły obecnie dalsze ofiary nieprzyjacielskiego terroru lotniczego jak biblioteka ambozianńska, zbudowany przez Bramante kościół Santa Maria della Grazie, pinakoteka Brera i inne. Dalej ataki skierowane były na dzielnice zamieszkałe koło Porta Ticinese, Vigentina, Genova i Vittoria jak również na zabudowania robotnicze Via Babbio.

Odparcie ponownych ataków sowieckich pod Izjum

Taktyka niemiecka zaskoczyła Sowietów Zdziwienie z powodu niemieckich kontrataków

BERLIN. 19. 8. Nad środkowym Dońcem w rejonie Izjum ponowili bolszewicy 17. 8. swoje ataki, wspierając je około 150 czołgami. Mimo silnego ognia nieprzyjacielskiej artylerii i dział szybkostrzelnych grenadierzy niemieccy odparli do godz. 11 wszystkie próby przełamania frontu przez nieprzyjaciela w zaciętych i obfitych w straty dla przeciwnika walkach. Po południu ruszyli bolszewicy do ataku, który również został odparty. W walkach tych stracił nieprzyjaciół 80 czołgów, tak że liczba zniszczonych na tym odcinku w dniu 16 i 17 sierpnia czołgów nieprzyjacielskich wzrosła do 146.

Zamiar bolszewików rozszerzenia swego przyczółka mostowego pod Izjum i użycia go jako odcieczki w dalszych operacjach, zmierzających do przysięcia z pomocą ich oddziałom walczącym dalej na północny zachód, został i tym razem dość wcześnie rozpoznany przez dowództwo niemieckie. Już przed miesiącem podobna próba nieprzyjacielska unicestwiona została przez ten sam niemiecki korpus pancerny, który również obecnie znalazł się w centrum ataków sowieckich. Po silnym przygotowaniu artyleryjskim i rzuceniu do walki lotnictwa bojowego i bombowców zaatakowali bolszewicy 17. 8. na odcinku całego karpuś stanowiska niemieckie. Przeważna część atakujących pułków została jednak rozbita ogniem zaporowym niemieckich baterii przed zbliżeniem się jeszcze do głównej linii bojowej. W pojedynczych miejscach udało się nieprzyjacielowi wdrzeć przejściowo do głównej linii, lecz grenadierzy niemieccy oczyścili te miejsca skutecznie

mi przeciwnatarciami, znajdując przy tej akcji istotną pomoc w oddziałach samolotów bojowych i szturmowych.

W zaciętych walkach zbliżających się przy tym rozwinęły na głównej linii bojowej, ponieśli bolszewicy ciężkie straty w ludziach i w materiale wojennym.

Przy odbieraniu towarzyszących atakowi nieprzyjaciela czołgów zniszczył kanral Wawel, należący do berlińskiej dywizji piechoty, osiem sowieckich czołgów, jeden za drugim. Wawel znajdował się ze swoim działem przeciwczołgowym około 100 metrów poza główną linią bojową, kiedy ukazały się czołgi nieprzyjacielskie. Ponieważ jego pole ostrzału było niedostateczne, podciągnął on szybko mimo gwałtownego ognia nieprzyjacielskiego swoje działo nieco naprzód i zniszczył z otwartego stanowiska jeden czołg za drugim, nie ponosząc sam żadnego szwanku.

Po nieudanej próbie nieprzyjacielskiej przełamania frontu jeszcze przed miesiącem nigdy całkowicie nie ustali działania bojowe nad środkowym Dońcem, zwłaszcza na przyczółku mostowym pod Izjum. W walkach tych straciły Sowiety 338 czołgów. Bolszewicy bez przerwy rzucali więcej lub mniej silne oddziały piechoty i czołgów do ataku na stanowiska niemieckie, lecz zawsze bez żadnego skutku.

W tych walkach odpierających odznaczył się między innymi także 18-letni starszy szeregowiec Helmut Mahler, który przeżył tutaj swój pierwszy wielki atak nieprzyjacielski. Kiedy nieprzyjacielskie czołgi przebiegały nad nim i nad jego kolegami, przypomniał sobie Mahler swoje wykształcenie re-

kruckie w zakresie walki z czołgami. Środki do walki z bliską i granaty ręczne leżały w pobliżu. Szybko chwycił je w ręce i wyskoczył z okopu, gdy nagle ciężki czołg znowu nadjechał na stanowisko. Załoga zauważyła go i skierowała na niego wieżyczę. Szybko pośpieszył on znowu do okopu, czekając na pomyślniejszą sposobność, która też wkrótce nadarzyła się, gdy czołg przejeżdżał mimo okopu. W tym samym momencie spadła na czołg jego flaszka zapalająca. Natychmiast otworzyła się luka w wieży, do której starszy szeregowiec

rzucił w krótkich po sobie odstępach dwa granaty ręczne. Kilku celnie rzuconymi granatami ręcznymi zniszczył on również uciekającą z płonącego czołgu załogę. Dowódca kompanii, który obserwował jego zachowanie się, został ranny podczas próby zniszczenia wspólnie z nim drugiego ciężkiego czołgu. Młody starszy szeregowiec pobiegł teraz sam za czołgiem. Udało mu się z bardzo bliskiej odległości rzucić w otwarty otwór wieżyczki ładunek wybuchowy i w ten sposób zniszczył również i ten czołg wraz z jego załogą.

SZTOKHOLM. (DNB). Sowiety są zmuszone powiadamiać ze wszystkich części frontu o bardzo silnych kontratakach niemieckich, gdy przedtem uważali niemieckie ruchy taktyczne, jako wycofywanie się. Szczególnie mają zastosowanie do ataków niemieckie bombowce i stukasy. To silne rzucenie lotnictwa do walki, przyczyniło Sowietom bardzo wielkie straty. Opisy angielskie wyrażają swoje niezadowolone, że Niemcom udało się powstrzymać Sowietów za pomocą gwałtownych ataków. Ze strony niemieckiej stosuje się

najcięższy materiał, poczynając od czołgów—tygrysów do rzucających ciężkich granatów. Jest to nadzwyczajne skupienie niemieckich bojowych sił lotniczych, które doprowadzało na frontach do nieprzerwanych walk powietrznych. Bombowce sowieckie, dążąc do jednego celu musiały dokonać wielkiej ilości ataków.

Ze wszystkich sprawozdań nieprzyjacielskich ze wschodniego frontu wynika, że strategia niemiecka całkowicie panuje nad sytuacją.

Daleko niebezpieczniejszy aniżeli śpiączka Żyd łączy w sobie wszystkie typy oszustwa

Światem żyda jest pieniądź. „Pieniądź nie śmierdzi” — taki jest pogląd żydowski. Dla żyda obojętna jest rzecz, skąd i jak brać pieniądze, byleby odbywało się to jak najbardziej bez trudu. Dla swego wzbogacenia się uprawia on zawsze chętnie fałszywe interesy, spekulację, szwindla, fałszerstwa i oszustwa. Bez litości zdziera on ze swej ofiary skóre.

Jeśli żydowi wydaje się rzeczą zbyt niebezpieczną naruszenie pewnego prawa w kraju gościnnym, to obchodzi on je, lub szuka owej sławnej luki w ustawie.

Pamiętam jeszcze dobrze tych żydowskich złodziei i oszustów, znających dobrze wszelkie sztuczki i kruczki prawne, jak to oni na lawie oskarżeń, wraz ze swymi „advokatami” szepotali i szwargotali, kiedy chodziło im o wysłizgnięcie się przez lukę ustawy spod wyrównującej sprawiedliwości. Z takiej zabawy w ciuciubabkę z paragrafami może potem łatwo zrodzić się ostry brak szacunku dla prawa.

Kraj w którym kwitnie szwindel, oszustwo i przekupstwo, zawdzięcza to zgubne zjawiska w życiu gospodarczym i publicznym wpływom żydowskim.

Stwarzanie surowych ustaw nie pomoże. Trzeba zło wyrwać z korzeniami, to znaczy zburzyć się żydostwu do skłory.

Całkowicie tak ostrożny w swoich sądach W. Sauer na te-

mat żydowskiego „instynktu” do oszustwa? „Niektóre specjalne typy oszustwa znakomicie odpowiadają rasie żydowskiej. Do tego dochodzą jeszcze właściwości tej rasie nastawienia i cechy, ułatwiające oszustwo, a mianowicie: pogoń za zyskiem, ruchliwość, zadowolenie z uczestnictwa w czynnym handlu, gadatliwość, bezczelność, siła suggestywna, zdolność do udawania i oszukiwania innych, nieduże zamiłowanie do prawdy, zdolność do przystosowania się, wyczucia sytuacji i zmian, obcesowość, niechęć do wykorzystywania innych, zwłaszcza słabostek innych ludzi, niechęć do własnego łapownego, niebezpiecznego działania. Dlatego w żydzie znajduje się zjednoczenie wszystkich typów oszustwa”.

W książce J. Kellera i Hannsa Andersena p. t. „Żyd jako przestępca” wlicza się szereg przestępstw i form, właściwych specjalnie żydom przy oszukiwaniu i kradzieży i podkreśla się przy tym, że wobec mnogości tych szłuchek nie można ich wszystkich wyczerpująco wymienić. Są tam „oszustwa przy wymianie, przy zawieraniu umów o usługi, o pracę, o najem, dzierżawę i pożyczkę. Oszustwa z drożymi kamieniami, sprzedaż bezwartościowych towarów, interes „osłupiający”, kiedy to ofiarę osłupia się sieląc, oszustwa przy transakcjach papierami wartościowymi, ak-

cjami, weksłami, czekami, oszustwa z książeczkami oszczędnościowymi, papierami hipotecznymi, listami zastawnymi, oszustwa z kaucjami przy zakładaniu interesu, oszustwa bilansowe i ubezpieczeniowe! Oszustwa buhalteryjne, oszustwa przy pośrednictwie w udzielaniu posad, mieszkań, przy zawieraniu małżeństw, przy nadawaniu tytułów i orderów. Oszustwa hotelowe, mieszkaniowe, krętactwo, oszustwo przy sprzedaży unikatów i starożytnych przedmiotów i t. d. Jest to kilka — absolutnie nie wszystkie — sposoby oszustwa, które cieszą się specjalnymi względami żydów. — Oszustwo jest najbardziej powszechnym przestępstwem ży-

dowskim, jest wogóle formą żydowskiej egzystencji, przy tym obojętną jest rzecz, czy chodzi w danym wypadku o „interes”, czy też o „politykę”.

W czasie wojny światowej był żyd grabarzem niemieckiej duszy narodowej. Tym razem Niemcy usunęli go ze swego organizmu a to równa się potężnej wygranej bitwie. Dzisiaj niechaj inni walczą z bakcyliem żydowskim. Kto im udzieli pomocy, ten z całą pewnością od niego zginie. Statystyka, akta wielkich centrów kryminalnych świata nie samowolą przemawia językiem. Bakcyl żydowski jest daleko niebezpieczniejszy aniżeli śpiączka. (Der Angriff).

Sierżant amerykański O WALKACH NA SYCYLII

BERLIN. (DNB). Jak dowiaduje się DNB, wzięty do niewoli w dn. 16 sierpnia na wschód od Randazzo sanitarny sierżant USA, Allen Harrison z Tanaske, opowiedział o stratach USA na Sycylii co następuje: Drogi na Sycylii południowej w kierunku Messyny formalnie są ustraszone rannymi żołnierzami. W setkach miejscowości na wyspie nie ma domu, któryby nie był zajęty przez licznych rannych. Szpitale daleko nie wystarczają, aby przyjąć rannych, ponieważ straty dywizji amerykańskich przekraczają największe obawy. Te niezwykle wielkie straty mó-

wią o tegoż obrony niemieckiej, która w ciągu tych pięciu tygodni pomimo gorącej i trudnej, pomimo ciągłej prowadzonych ataków, nie była możliwa do usunięcia. Wskutek długotrwałych marszów żołnierze USA są bardzo zmęczeni. Większość żołnierzy USA ma literalnie zdarta skórę na podszewkach nóg. „Stanowi dla mnie, powiedział Harrison, całkowitą zagadkę, jak mogły wojska niemieckie ze swym uzbrojeniem i bronią w tych warunkach przy naszych ciągłych atakach i stałym bombardowaniu opuścić Sycylię”.

Nowe sukcesy japońskie koło Vella Lavella

TOKIO. (DNB). Jednostki japońskiego morskiego lotnictwa zaatakowały dnia 18.8. ponownie w czterokrotnym falowym nalocie dziennym i nocnym nieprzyjacielskie siły bojowe w pobliżu Bilon na wyspie Vella Lavella, należące do archipelagu wysp Salomona. Mimo silnej obrony nieprzyjacielskich myśliwców udało się ja-

pońskim samolotom morskim uszkodzić ciężko i podpaść dwa duże kontrtorpedowce. Dwa lekkie kontrtorpedowce i jeden lekki krążownik zostały uszkodzone. W gwałtownych walkach powietrznych zestrzelono cztery nieprzyjacielskie samoloty. Ze strony Japońskich zginęła jedna maszyna.

Droga do katyńskiego lasu

(Trochę ze wspomnień osobistych i przeżyć)

Napisał dla pisma wychodzącego w Mińsku „Bielaruskaja Hazieta” kapitan K.

II.
Ale broń nie została zachowana, pomimo że mała czastka młodszych oficerów krzyczała pod oknami sztabu:

„Hańba temu kto sprzedał Polskę bolszewikom! Zdrada!”.

Turkot bolszewickich tanków zagłuszył ich młode głosy.

GOŚCIE W TANKACH.

Uwaga wszystkich zwróciła się w stronę tanków. Każdy się spodziewał, że z tych stalowych machin wyjdą do nas uzbrojeni „dżentelmeni”, którzy z powagą przywitają tych, co dobrośnie na podstawie wzajemnej umowy, oddali się pod ich opiekę.

Ale jakież było nasze rozczarowanie, kiedy z rozklepanych tanków zaczęły wychodzić z brzydkim wyrażeniem brudni zasmoczeni krasnoarmiejcy... Wygląd ich grubych, napół mongolskich, niegłębokich, niegłębokich twarzy pod bolszewickimi kaszami z krwawą gwiazdą na przodzie napełnił dziwnym uczuciem nasze serca.

Krasnoarmiejcy skierowując swoje bagnety w stronę grupy oficerskiej, kilka z nich zdo-

wieniem patrzyła na swoich nowych „gości”, „rzuceli zachrypanymi głosami:

Brońcie, brońcie, (rzucaj broń) ruki w wach! (ręce do góry) zaczęli nas okrzykami, zbliżając się do wszystkich stron...

W ten sposób odbyła się nasza pierwsza znajomość „z niezwykłą” czerwoną armią.

Zacisnąwszy rękę, z rozpaczą w oczach zaczęliśmy rzucać broń i odchodzić z bezsensu podnieconymi do góry rękami na miejsce pokazane nam przy pomocy bagnatów żołdaków Stalina.

Widząc, że nasza broń przeleciała do rąk czerwonej armii, zjawili się jak spod ziemi w okolicy nas czarniawi miejscowi żydki z karabinami w rękach i z oburzymi czerwonymi wstążkami na piersiach.

I ulice Lwowa zapęłniły się tymczasem morzem głów żołnierskich, pomiędzy którymi tu i ówdzie, jak ponure złowieszcze cienie, wyrastały sylwetki so-wietkich tanków. Słbi polscy żołnierze, którzy z rozkazu gen. Langerona opuścili pozycje obronne i oddali broń bolszewikom. Pół widać rosła i rosła, ply-

nęła i płynęła i wreszcie podciągnęła ze sobą i nas...

ODŁĄCZENIE „CZYSTYCH” OD „NIECZYSTYCH”.

Przy wyjściu ulicy Łyczakowskiej stał uzbrojony łańcuch czerwonych żołnierzy, który wyławiał z masy żołnierskiej oficerów... Nie jeden z nas, oczywiście, mógł zerwać z siebie odznaki oficerskie i złąć się z masą żołnierską, niektórym z nas radzili tak postąpić żołnierze, ale nikt z nas na to się nie zdecydował, bo honor był u nas silniejszy, niż strach...

W stosunku do bolszewików z żydowsko-azjatyckimi wpływami jest niepotrzebny balast tej etyki, w której przez liczne lata wychowywały się europejskie pokolenia!

Grupa wyłowionych przez krasnoarmiejców oficerów rosła. Masa żołnierska wciąż płynęła i płynęła... Politruki aż ochrypli od krzyku, starając się wywołać wśród żołnierzy manifestację na cześć czerwonych.

— „Niech żyją polscy robotnicy!”.

— „Precz z wojną imperialistyczną!”.

„Do domu towarzysze!” — krzyczeli oni!

Ale pomimo ich wydzierania się i wyłańcia ze skóry, ich kasta nie znalazła żadnego odzwieku wśród żołnierskiej masy. Milcząc i ponuro, z głowami opuszczonymi płynęły niedobit-

ki polskiej armii, po zalanych śniegiem jesiennym ulicach Lwowa.

UMOWA ZACZYNA SIĘ „WYKONYWAĆ”.

Pod wieczór masa żołnierska zaczęła rzędnąć. Na bruku pozostała tylko masa oficerska. O jej nastroju lepiej nie wspominać. Widać spostrzegła to przebiegła bolszewicka władza. Do zebranych podeszli już nie szeregowi żołnierze bolszewicki, ale typ wyższy, zdaje się w stopniu sowieckiego majora i powiedział, że ze względu na okoliczności wojenne dowództwo sowieckie zadekretowało samochodów nie ma możliwości udzielić i bardzo żałuje, że „panowie oficerowie” będą musieli, naturalnie tylko „tymczasowo”, udać się piechotą do Tarnopola. Widząc nasze niezadowolone miny dodał, że samochody będą jutro, że umowa będzie dotrzymana w całej rozciągłości i że wszyscy otrzymają niewątpliwie obiecane dokumenty i będą zwolnieni. Zatym „panowie oficerowie” mogą być zupełnie spokojni...

Tak ciężko nam było na sercu, chciało się przeto nam jak dzieciom, wierzyć słowom tego przedstawiciela Sowietów.

MARSZ, MARSZ.

Uwierzyliśmy... Nieco w lepszym nastroju, w towarzystwie sowieckiego majora, okrażeni uzbrojoną od stóp do głów stra-

żą żołnierzy sowieckich, uformowani w kolumny pomaszzerowaliśmy na wschód.

Już następnego poranka razem z naszym dowódcą majorem zginął nasz nastrój... Na miejsce uprzedniego majora zjawił się żyd-komisarz, pierwszy enkawudista, któregośmy zobaczyli i poznali... On zaopiekował się nami na czas dłuższy...

Rozumie się, że ani na drugi, ani na trzeci dzień nie dali nam samochodów i piechotą odbyliśmy niewesołą przechadzkę na stację kolejową Kraśniki, gdzie nas wepchnięto do wagonów.

Tak był niedotrzymany pierwszy punkt umowy kapitulacyjnej, podpisany przez samego Timoszenkę.

Jednakowoż dojechalśmy do Tarnopola, nie samochodami, ale koleją. Już na to nikt nie zwracał uwagi. Duch u nas nieco się podniósł i znowu zaczęliśmy wierzyć, że jeśli nas na prawdę przywieźli do sztabu czerwonej armii, to kto wie, może jeszcze wszystko skończy się jak najlepiej.

CZekać.

W Tarnopolu na stacji spotkał nas wielki tłum ludzi. Widocznie dowiedzieli się, że przybywa transport polskich oficerów i popędzili zademonstrować nam swoją sympatię, witając nas okrzykami i przynosząc pod wagony jedzenie i tytoń.

Nasza straż konwojująca znalazła się w przykrym położeniu. Tłum był w takim nastroju, że wcale nie reagował na krzyki żołnierzy sowieckich, a strzelanie nie wypadło. Wybrnęli z tej sytuacji w ten sposób, że parowóz wydał przeciągły gwizd, po czym ruszył z miejsca i honor straży został uratowany.

Pojechaliśmy w kierunku Stanisławowa, ale nie dojechawszy do niego, zatrzymaliśmy się na malej głuchej stacyjce pośród pola. Tam przestaliśmy kilka dni. Wciąż nowe i nowe transporty jeńców — oficerów dołączali się do naszej grupy... I im więcej ich przybywało, tym bardziej rósł nasz niepokój... Nasz komisarz — żydek uspokajał nas zapewniając, że „wi” niewątpliwie będziecie zwolnieni, tylko z przyczyn czysto technicznych to zwolnienie przeciągnie się kilka dni. Ale mało kto mu wierzył. Nasze przeczucia spełniły się.

Na trzeci dzień przyjechał do nas z Tarnopola osobisty adiutant gen. Langerona z powiadomieniem, że Timoszenko „nie ma odwagi” wykonać umowy kapitulacyjnej bez aprobaty Woroszyłowa. Jakoby w celu przyspieszenia tej aprobaty Timoszenko zaproponował gen. Langeronowi udać się samolotem do Moskwy, żeby osobiście porozumieć się z Woroszyłowem.

(D. C. N.)

Ostatnie ostrzeżenie

W porze roku, kiedy jest większa ilość jarzyn i owoców, należałoby sądzić, że i ceny utrzymywane będą na znośnym poziomie a jarzyny i owoce sprzedawane po urzędowo ustalonych cenach.

Tymczasem dzieje się coś wręcz przeciwnego. Przechadzka po sklepach i rynkach w Wilnie dostarcza dowodów, że wszędzie żąda się cen paskarskich za owoce i jarzyny. Sprzedawcy nie wzdrażają się żądać za 1 kg. pomidorów, za które ustalono cenę 1.05 RM, za 1 kg., 10 RM, a za jabłka, których cena maksymalna wynosi 0.90 RM 8 RM.

Urząd przestrzegania cen w Wilnie potrafi położyć temu kres na

przyszłość. Zwraca się niniejszym po raz ostatni uwagę na to, że wszyscy, którzy sprzedają towary, winni posiadać wyraźne i na widocznym miejscu umieszczone ceniki. Kto tego nie uczyni, zamierza żądać wyższej ceny i będzie odpowiednio ukarany. W wypadku, gdy zostanie stwierdzone, że żądane były ceny lichwiarskie, winny musi być przygotowany na konfiskację towaru i na bardzo surową karę.

Producenci, którzy oddają się tego rodzaju brudnym interesom, zostaną również odpowiednio surowo ukarani.

Urząd przestrzegania cen
miasta Wilna.

Obwieszczenie Nr. 3 w sprawie rozwiązania arteli

Na podstawie przepisów wykonawczych Generalnego Komisarza w Kownie w sprawie rozwiązania arteli w Generalnym Okręgu Litwy z dn. 22 stycznia 1942 r. (Dziennik Urzędowy) należy uważać następujące artelę za rozwiązane:

- 1) Artel piekarski „Duona” w Jeznas.
- 2) Artel piekarski „Kepalas” w Butrimony.
- 3) Artel fryzjerski „Kirpykla” w Ukmerge.
- 4) Artel szewski „Peda” w Schaken.
- 5) Artel szewski „Wierny Pulj” w Adutiskie.
- 6) Artel piekarski „Pažanga” w Rietavas.
- 7) Artel piekarski „Duona” w Kažu-Ruda.
- 8) Artel szewski „Reples” w Simnas.
- 9) Artel szewski „Batas” w Valikininkai.
- 10) Artel piekarski „Duona” w Merkine.
- 11) Artel kołodziejski „Ratas” w Skapiskis.
- 12) Artel szewski „Pedas” w Zarasai.
- 13) Artel stolarski „Ažnolas” w Zarasai.
- 14) Artel krawiecki „Rubas” w Zarasai.
- 15) Artel „Kepure” w Zarasai.
- 16) Artel „Skuodo Popierinis Maiselis” w Skuodas.
- 17) Artel „Utilizacija” w Butrimony.

- 18) Artel wyrobów chemicznych „Put” w Wilkawiszken.
- 19) Artel powroźniczy „Lynas” w Plunge.
- 20) Artel szewski „Chromas” w Silale.
- 21) Artel szewski „Batelis” w Grinkiskis.
- 22) Artel fryzjerski „Grozis” w Pasvalis.
- 23) Artel transportowy „Raudonasis Vežėjas” w Kupiskach.
- 24) Artel szewski „Batukas” w Kelme.
- 25) Artel blacharski „Skriestuvai” w S. Joniskis.
- 26) Artel szewski „Batukas” w Merkine.
- 27) Artel szewski „Batas” w Pažade.
- 28) Artel szewski „Batsiuvis” w Traken.
- 29) Artel wyrobów sieci „Tinklas” w Salakas.
- 30) Artel szewski „Plaktukas” w Eisizke.
- 31) Artel ceramiczny „Menas” w Wilnie.
- 32) Artel papierniczy „Popieriaus Dirbiniai” w Kownie.
- 33) Artel „Popierinis Maiselis” w Kownie.
- 34) Artel „Knygrizys” w Kownie.
- 35) Artel „Knygriziai” w Kownie.
- 36) Artel „Utilizacija” w Kownie.
- 37) Artel pralni chemicznej „Spalva” w Kownie.

Kowno, 16 sierpnia 1943.

Instrukcja dla hodowców liści tytoniowych

Zdarza się często, że hodowcy tytoniu dostarczają surowiec dobry lecz nieodpowiednio posegregowany i opakowany.

Zeby uniknąć nieporozumień podaje się do wiadomości co następuje:

Zrywać liście tytoniowe tylko dojrzałe. Jak odróżnić liście dojrzałe od niedojrzałych jest podane w broszurze Murela „Tabakas”.

Wobec tego że liście tytoniowe dojrzewają, nie o jednakowym czasie, należy je zrywać kilka razy i stopniowo dostarczać do punktu skupu, gdyż za tytoni źle posegregowany i w złym stanie, będzie się płacić mniej.

Tam gdzie hoduje się kilka gatunków tytoni, po zerwaniu nie należy ich mieszać razem, lecz każdy gatunek składać osobno. Różne gatunki tytoni należy osobno zrywać, osobno składać i suszyć. Na wiązkach tytoni należy umieszczać tabliczkę z nazwą tytoniu. Wiązki mieszane z różnych tytoni będą kwalifikowane, jako niższy gatunek. Jeśli hodowca nie zna gatunku tytoniu, wymaga się tedy by odróżnił tytoni papierosowy od machorki.

Surowiec tytoniowy należy dostarczać do suszarni (w Wilnie Kurszų g-ve i w Wilkomierzu) z plantacji, która jest oddalona nie więcej jak 15—20 km.

Wioząc świeżo zerwane liście zwykłym wozem zdarza się często, że tytoni się kruszy i gnienie. By zapobiec temu należy zrywać liście w słoneczny lub suchy dzień i wy stawiać na działanie słońca, i wioząc baczyć by wóz był miękkim wysłany i dobrze przykryty, a to dla tego by nie trafił tam kurz i zimno. W dniu dżdżystym, zrywać liście lub przewozić nie można.

Surowiec tytoniowy, okurzony, mokry połamany, pognieciony lub zmarznięty co zdarza się w czasie transportu nie będzie przyjmowany.

Surowiec tytoniowy będzie kwalifikowany w punkcie skupu na 3 kategorie.

I gatunek — dojrzały nie zwiedły złożony według gatunku, którego liście są zdrowe; dopuszczalny jest 5 proc. liści z felerem. Różnorodność gatunków tytoniowych (papierosowych) nie może przekraczać 10 proc. i mieszanki machorki 5 proc.

II gatunek — lekko obtarte liście, nie więcej niż 5 proc. mieszanka z innych tytoni nie powinna przekraczać 10 proc. i machorki nie więcej niż 5 proc.

III gatunek — tutaj tytoni nie nadający się do dwóch pierwszych gatunków, a więc złożony nie według gatunków tytoni o liściach przywidyliwych, chorych, okurzonych, przymrożonych, obtartych i t. p.

Za surowiec zmieszany z piaskiem do 2 proc. płaci się normalną cenę, — ponad 2 proc. piasku obniża się cenę od 1 do 1 i pół proc.

Suszony surowiec dzieli się na 4 kategorie:

I-a gat. — żółty prasowany związany w paczkach;

II gat. — żółty i rudawo żółty nie prasowany;

III gat. — zielono-rudy, ciemno rudy nieprasowany.

W wypadku zmieszania wyższych gatunków z niższymi, nie więcej niż 10 proc., surowiec będzie kwalifikowany jako gatunek o jeden stopień niższy.

Surowiec źle wysuszony, roztrzeszony, pognieciony i t. p. może być wcale nieprzyjęty lub też dostawca nie dostanie premii.

Tytoni skropiony wodą, — mokry zostanie skonfiskowany, a dostawca pozbawiony premii.

Tytoni przyjmowany będzie tylko w liściach, związany w paczkach, i żadną miarą nie może być zgnieciony.

Zle jest w lesie, — mówi Józef, — głodno, chłodno, no i strach. Co tu robić? — Chyba wiać.

Z dnia

22 Sierpień
NIEDZIELA
Tymoteusza
Wschód słońca 5.03
Zachód słońca 18.40

W dniu dzisiejszym zaciemniamy okna od godz. 20.10 do 04.35.

— PRZEGLĄD KINOWY. Od jutra mamy dwie premiery, — „Bal Paare” w kinie Adria i film kryminalny w Muzie — „Proces Cassylla”. W kinie Soldaten-theater II wyświetla się w dalszym ciągu cieszący się dużym powodzeniem film p.t. „Kogo Bogowie kochają”. W kinie Casino dobry film „Moja żona Teresa”. W kinie Auszra będzie prawdopodobnie wyświetlany film widziany już uprzednio w kinie Adria p.t. „Elektryczny strój wieczorowy.” (k).

— SKRADLI BIELIZNĘ I UBRANIA. Dnia 18-go b. m. mieszkanca ul. Subocz 3 m. 2 zameldowała policji, że złodzieje wynieśli z jej mieszkania bieliznę i ubrania. Poszkodowana oblicza, swoje straty na sumę 530 RM.

— UWAGA NA „KIESZONKOWCÓW”. Przechodzącemu obok kina Casino mężczyźnie (Troc 10 m. 1), złodziej wyciągnął

portfel z dokumentami i pieniędzmi (95 RM). Poszkodowany zameldował o tym policji.

— PRZYTRZYMANO ŻEBRAKA. Policja zatrzymała w dniu 18 b. m. 39-cio letniego Gajdukiwiczę Stanisława, który na ul. Odminię uprawiał żebranie. Spisano mu protokół i skierowano jako bezrobotnego do Arbeitsamtu.

Informacja w sprawie drzewa

Podajemy do wiadomości m. Wilna, że Wydz. Opałowy ze swych składów drzewa nie sprzedaje. Uprasza się o nie zwracanie się w tej sprawie do Wydz. Opałowego aż do specjalnego ogłoszenia.

OFIARY

Zamiast kwiatów w dniu Imienin p. Bolesława Mikutańca dla biednych polskich dzieci 25 RM. składają Danusia i Janusz.

Zamiast omówiów podanej w rubryce ofiar „Pracownicy Soldatenheim I ofiarowują 40 kg. 80 dk. chleba” powinno być: Pracownik Soldatenheim I ofiarowuje dla polskich biednych dzieci 40 RM.

Przyszłość Europy związana z frontem na Wschodzie

BERLIN. (DNB). Niemieckie zwycięstwo jest jedyną szansą, dającą możliwości do życia europejskim narodom, — pisze Helmut Suedermann w artykule p. t. „Cele wojenne naszych wrogów” opublikowanym dziś w „Völkischer Beobachter”. W artykule tym zestawia autor militarno-polityczne plany przeciwników państw Osi. Zmienne cele, którymi uzasadniają Londyn i Waszyngton prowadzenie wojny, pisze się m. in. w tym artykule, nie posiadają nie wspólnego z tym, do czego zmierzają tam istotnie. Nie chodzi tu ani o „gwarancje”, dla których rzekomo Londyn przystąpił do wojny ani też o „ideologiczną” tezę „uwolnienia Italii od faszyzmu”, która to teza przemienia się w hasło, że „Italia powinna usmarzyć się we własnym sosie”. Churchillowi i Rooseveltowi chodzi przede wszystkim o zniszczenie Europy, o unięstwienie narodów europejskich jako samodzielnie działających jednostek narodowych.

Międzynarodowa światowa republika pod przewodnictwem żydowskim, która stanowi najwyższy, wspólny cel aliantów, może

być zbudowana na gruzach kultury narodów tylko wówczas, kiedy zaistniałby chaos i załamanie Europy. W sprawie zagadnień europejskich, pisze dalej Suedermann, w obozie aliantów już dawno wyraża się zgodność na to, żeby Europę wydać bolszewikom. Kto chciał by zniszczyć Europę, ten nie znalazłby lepszej metody, niż zaproszenie bolszewików do egzekucji nad Europą.

Wszystkie jednak obliczenia aliantów robione są bez uwzględnienia faktycznej sytuacji militarnej, politycznej i moralnej. W rzeczywistości wojny o absolutną egzystencję podniosła się zdecydowanie Europa przeciw temu „złamaniu” na życie kontynentu, który nigdy nie przestawał być duchowym ośrodkiem ludzkiego postępu. Los Europy związał się ściśle z frontem na Wschodzie i istnieje tylko jedna siła obronna, w obronie naszego kontynentu, a jest nią niemiecka siła zbrojna. Europa, pisze się na zakończenie, przetrwa te najcięższe próby i wyjdzie tak silna, że przyszłym pokoleniom naszego kontynentu, a jest nią niemiecka siła zbrojna. Europa, pisze się na zakończenie, przetrwa te najcięższe próby i wyjdzie tak silna, że przyszłym pokoleniom naszego kontynentu, a jest nią niemiecka siła zbrojna.

Niespodziewane ostrzelanie Jejska

BERLIN. Niemieckie tak zwane „okręty artyleryjskie”, płaskie, zbudowane do wojny morskiej na płytkich wodach jednostki, toczyły w ostatnim czasie kilkakrotnie zwycięskie walki na Morzu Azowskim. Łódzie te mogą wdzierać się do zatok morskich. Ze względu na swoje działa pokaźnego kalibru stanowią one skuteczną broń. Używa się ich przede wszystkim tam, gdzie chodzi o zakłócenie do wozu nieprzyjacielskich posiłków, lub o przeszkodzenie próbom przeciwnika, zmierzającym do oskrzydlenia flaki niemieckiej od morza przy pomocy łodzi desantowych.

O ataku wspomnianych „okrętów artyleryjskich” pisze korespondent wojenny Peter Beckert: „Port Jejsk, końcowa stacja biegnącej z południowego wschodu linii kolejowej, która między innymi ma połączenie również z Rostowem, leży na północnej stronie tego półwyspu, który głęboko wciśnięty w Morze Azowskie w kierunku Mariupola. Na ten port do-

wozowy dokonały potężnego ataku niemieckie okręty artyleryjskie. Łódzie utworzyły szyk klinowy i wypłynęły przy blasku księżyca. Datko przed celem dostrzegły one dwa statki, które z dużą szybkością płynęły w kierunku wschodnim ku wybrzeżu. Czy oddział okrętów niemieckich został spostrzeżony? Zbliżyło się do Jejska. Sylwetka miasta zarysowała się wyraźnie w świetle księżyca. Reflektory, które w czasie zbliżania się łodzi niespokojnie rzucały swe światło na gładką powierzchnię morza, zagaściły.

Równocześnie z okrętów artyleryjskich dały ognia działa, salwa następowała za salwą. Białym odblaskiem pękały granaty, kruszące, czerwonym pociskami napalające. Już we wschodniej części portu wybuchł pożar. Nagle silny nieprzyjacielski reflektor rzucił snop światła i na sekundę oświetlił niemieckie okręty. Równocześnie rozpoczął się ogień obronny ciężkich baterij lądowych. Działa niemieckie skoncentrowały swój ogień na reflektor. Zagasił on, a obok niego wzniósł się ciemnoczerwony wybuch ognia. Baterie lądowe ciężkiego kalibru strzelały bezcelowo po wodzie.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim tym, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi

† p.

Józefowi Markielisowi

a przede wszystkim Kolegom Zmarłego za okazanie nam tyle życzliwości i serca oraz dr. Stefanowi Tyllowi za bezinteresowne leczenie składamy tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie.

Jednocześnie zawiadamiamy, że w 7 dniu od chwili śmierci t. j. dn. 24.VIII. b. r. o godz. 7-ej rano w kościele parafialnym w N. Wilnie odbędzie się Nabożeństwo żałobne.

Żona, Córka i Syn

PODZIĘKOWANIE

Pani Dr. Niedzwiedzkiej

za troskliwą opiekę w czasie choroby mojej Żony tą drogą składam najserdeczniejsze podziękowanie.

A. KIENDYSZ.

W 40 dzień od chwili śmierci

† p.

JANA OSSOWSKIEGO

dnia 24 sierpnia r. b. w kościele Wszystkich Świętych o godz. 11 rano odbędzie się Nabożeństwo Żałobne za spójność Jego duszy, na które zapraszają Matka, Siostra, Bracia i Rodzina.

W drugą bolesną rocznicę śmierci

† p.

Wincentego KULESZY

odbędzie się Nabożeństwo Żałobne w dniu 23 b. m. w kościele św. Jakuba o godzinie 8 rano, na które zapraszają

Żona, Córki i Rodzina.

W drugą bolesną rocznicę śmierci

† p.

Kazimierza CIESIULA

odbędzie się Nabożeństwo Żałobne 23 sierpnia b. r. o godz. 6.30 w kościele św. Rafała. Oczym zawiadamiają krewnych i znajomych pograżeni w głębokim smutku i żalu rodzica i Siostry.

Mieszkańcy!
Chrońcie swe życie przed bombami lotniczymi
Przytapić natychmiast do pracy!

KINA
Wehrmacht kino II
„Kogo bogowie kochają”
Godz. 1, 14.30, 17, 19.15.
CASINO
„Mia żona Teresa”
Godz. 12.30, 14.30, 16.30, 18.30.
Jutro premiera: „Bal paré”
MUZA
„Statue u' erzenie miła”
Od jutra: „Meżczyźni muszą być tacy”
AUSZRA
„LEKKA KAWALERIA”
Od jutra: „Świąteczny strój wieczorowy”
GRAZYNA w N.-Wilejce.
„Co się wydarzyło tej nocy”
DYREKCJA Wileńskiego Gimnazjum Rosyjskiego
powiadamy, że
egzamina wstępne
do wszystkich klas rozpoczyna się w dniu 26-go sierpnia r. b. o godz. 14-tej
DYREKTOR.
Kupuję wszelkie dodatki STOLARSKIE
i tapicerskie oraz przyjmuję zamówienia na MEBLE pojedyncze i kompletne
Firma R. ŁOSKOT
Wilno (Wileńska) 22, róg Gdańskiej tel. 19.77
Wózki dziecięce
reperuję, maluję, daję nowe kółka i inne części.
Kupię stare wózki, ceratę, celuloid, wąż gumowy i inne materiały
Pracownia wózków dziecięcych Trocka 16—17.
Klasyczne kursy baletowe Marii Jakštanytė
Przyjmujemy u zai od 7 lat. Również stworzyliśmy rytmiczne kursy plastyki dla kobiet. Zapisywać się można codziennie od 10—12 i 16—18
Suwałki (Suwałska) Nr 1, II piętro.

TEATR „ALI-BABA” Wielka 66.
Dziś w niedzielę
daje wielkie widowisko pełne efektów barwnych i świetlnych pod tyt.
„Pod dojrzała pomarańcza”
z udziałem całego zespołu.
Początek seansów: I g dz. 15, II g. 17, III g. 19. W niedzielę i dni następnego początku o godz. 19.
MŁYNARZE
UWAGA! UWAGA!
Kamienie młyńskie
dowolnych wielkości wykonuje i nalewa
świeżą mieszaną
ZAKŁAD KAMIENIARSKI Witolda BIKNERA
WILNO, Rossaerstr. No 14
Ceny znacznie zniżone.
Fotografie wieczne na porcelanie
Zamówienia przyjmuje
ZAKŁAD KAMIENIARSKI Witolda BIKNERA
Wilno, Rossaerstr. (ul. Rossa) Nr 14
Porcelana emielowska.
Wykonanie zagranicze.

Przedprzedaż biletów „Ali-Baba” do teatru „Ali-Baba”
odbywa się w sklepach:
Wilno (Wileńska) 16 (antykwiariat), Didżioji (Wielka) 32 (sklep zabawek).
ANTYKWARIAT Państw. Wydawn.
kupuje książki
Domininkow (Dominikańska) 4.
Państwowa Huta Szkłana „KALVARIJA”
poszukuje majstrów hutników, bankarzy oraz niewykwalifikowanych robotników kobiet i mężczyzn.
Wynagrodzenie akordowe. Warunki pracy dobre. Przy fabryce jest stołowa dla robotników. Specjaliści są zwalniani od wszelkich prac przy-musowych. Zwracać się do biura: ul. Turgaus (Targowa) Nr 3.
LABORATORIUM Zębów Sztucznych
Przyjmuje wszelkie roboty techniczno-dentystyczne, wykonuje na kauczuku i różnych metalach. Robota szybka, fachowa i tania.
Gedimino (d. Mickiewicza) 15-23
drugie podwórko, albo frontowe wejście: Tilioji (d. Cicha) 4—23.
FARBUEJEMY WSZELKIEGO RODZAJU TKANINY
Odnawiamy płaszcze skórzane walizki, teczki, obuwie oraz galanterię skózaną.
Płaćcioła (Szeroka) 7, wejście na ulicę Szerką z ul. Zawalnej lub z Mało-Stefańskiej.

Wózki dziecięce
reperuję, maluję, daję nowe kółka i inne części.
Kupię stare wózki, ceratę, celuloid, wąż gumowy i inne materiały
Pracownia wózków dziecięcych Trocka 16—17.
Klasyczne kursy baletowe Marii Jakštanytė
Przyjmujemy u zai od 7 lat. Również stworzyliśmy rytmiczne kursy plastyki dla kobiet. Zapisywać się można codziennie od 10—12 i 16—18
Suwałki (Suwałska) Nr 1, II piętro.

Kafiareria i fabryka CERAMINI
W WILNIE
przy ul. Krakowskiej No 14
telefon 893
pilnie potrzebuje
robotników-specjalistów
oraz robotników niewykwalifikowanych. Wynagrodzenie dobre i warunki pracy odpowiednie.
Zwracać się codziennie w godzinach urzędowych.
Do browaru „TAURAS” natychmiast potrzebny kowal
Warunki pracy i wynagrodzenie dobre. Zwracać się w godzinach pracy do dyrekcji.
UWAGA! POPADY BEZPŁATNIE.
Na wszelkie swędzące schorzenia skórne, swierz (krosta), piegi, podlica i t. p. maść i płyn lecznicze otrzymać możiesz łącznie (d. Miłosierne) Nr 6 m. 8 róg Rakszty w godzinach od 10—14 i od 16—19. W niedzielę od 10—13.
Fel. med. Porski.

WILNO
Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedimino 11-a (I piętro). Telefony: Sekretarz Redakcji 42, Redakcja 9-13, Administracja 7-09, Ekspedycja 6-99. Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10 do 15. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 11 do 13. Administracja czynna od godz. 7 do 16 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: wiersz milim. na 4 str. 12 fen., nandlowe o 100 proc. drożej. Za podanie adresu do Administracji — 30 fen. Stronka ma 12 szpalt. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia i terminu ogłoszeń.
Wydawnictwo „Goniec Codzienny”

PRACOWNIA elektro - radio - techniczna
Didżioji (Wielka) 27
PRZYJMUJE zamówienia i reperacje grzejników elektrycznych, kuchenek oraz aparatów radiowych.
W K. NUJE instaluje mieszkania i kupuje sprzęt elektryczny i radio-owy oraz przyjmie je w komis.
AKORDEON
„Tobu” 60 basów, futuro me-skie — nuty i zamienie na opal. Złotostena do adm. „Gońca” pod „Byle przed-ko”.
BRODAWKI specja-licznie usuwam od 7 rano do 7 wie-czór. Gedimino (d. Mickiewicza) 39-4.
BARDZO WAZNE dla jadących do Niemiec lekcje konwersacji niem-ckiej i pisania na maszynie. Gedimino (d. Mickiewicza) 4-12.
BYLA kierowniczką francuskiej szkoły w Wilnie przyjmie na pełne utrzymanie 2 dzie-czyńki. Języki obce, lekcje mu-zyki, pomoc w nau-kach. — w soboty i niedziele od 9.11 do 16. Zarzecz, Varpu (d. Pona-marski zaul.) 2-1.
CHIROMANTKA — wirtuozka przyjmie od godz. 11 do 7 po południu. Wilno, Didżioji (Wielka) 15 i m. 12-a wej-ście z zanki Szwarcowego Nr 1 w podwórku.
CHIROMANTKA — fizjonomistka okre-śla z ręk, kart, foto-grafrali, linion i pisma. Giedziński (Chocimska) 12-2.
CHIROMANTKA — wirtuozka z ręk i kart. Dla nieobecných z pisma i fotogra-frali. Tilio (Mosto-wa) 25-7.
DZIECINNE łóżeczko z bocznymi słatkami w do-brym stanie zamie-nię na opal. Anty-kaliostro Str. 35-15.
DNI 19. VIII 1943 r. w drodze z Dworca do ul. Ostrobramskiej zgubiono portfel z pieniędzmi i do-kumentem oso-bistym polskim. Nr. 98109 na na-zwisko Bronista-wy Dyakowskiej. Uczynię proszę zwro-cić za wynagro-dzeniem pod ad-resem: Sawicki (Sawicz) 8. m. 2 P. Dobrońska.
JESIONKE męską na wzrost średni zamienie na opal. Wileński (Wiwul-skiego) 16-7.
KOZE rasową, ko-stium damski, skizypte i szafę zamienie na opal lub ubranie i obu-wie. Antokol. By-strzycki skgr. (Zau. Bystrzycki) Nr. 2.
KOZETKE, która dano do pizero-bienia i po której odbior nie zgłosił się nikt, po upły-wie czasu, nie uważam za straconą. Palanog. Poznańska 3-13.
MASZYNE do pisa-nia Remington portable zamienie na opal. Oferty pod „Remington” do Adm. „Gońca”.
NAGRODY 200 RM. Skradziony rower firmy Kamiński z pochyloną ramą. O p i s z d z i e j a: blondyn w jasnym ubraniu, wzrost średni, twarz owalna. Proszę powiado-mić na ul. Suba-ćius (Subocz) 2-8. Dozorca.
ORZECHOWA szafę biblioteczną zamienie na opal. Literatę (Literac-ki) 11-7.
SZAFĘ trzech-dziową i tapo-czan zamienie na opal. Pyllimo (Za-walna) 30-15.
PASTA A „Ge-schichte der Pa-pste” — 22 tomy zamienie na opal. (Ostrobramska) 6-15.
PAN, który opla-tował się w „Gońcu” pod hasłem „Złoty” pro-szy jest o przy-bycie pod adresem Sawicki (Sawicz) 6-6. Zychowicz.
PEDICURE, manic-ure, kosmetyka, długoletnia prakty-ka. Przyjmuję sie-panie do nauki. go. Jurgio (Zau. Sw. Jerski) 4-21, w podwórzu.
PAS TRANSMISYJNY (wielbiadła siers) zamienie na opal. Dowolnywie sie-11.30-12.30, 17.30-19.21-22, ul. Szwarc-owego (Ponowska, na Zarzecz) 37-5.
SPACEROWKE nową zamienie na opal. Lwovo (d. Lwowska) 11-8.
SPACEROWKE nową zamienie na opal. Polocko (Po-locka) 32-1.
SPODNIE czarne, marynarkę ciemno-szara i granatowa, ożar radio, zamie-nię na opal. Ciur-lionio (Zakretowa) 54-8.
TAPCZAN — balzak, stolik okrągły i lampę elektryczną z abażurem zamie-nię na łóżeczko dziecięce nowe i białe i pościelowa. Złotostena: Berzy (Bryżowa) k. Zakretu, 7-7.
TYTON kraj maszynowy na różną grubość włóciw. Lepu (Lipowa) 6 m. 4.
UBRANIE męskie czarne (wizytowe) wzrost średni zamienie na opal. Odminię 5 m. 1 (wejście przez pod-wórze) od 14-18.
UBRANIE Jesion-ke i kurwozwe, wszystko w bardzo dobrym stanie, za-mienie na drzewo opałowe. Jasiński-gio 6-7.
WROZKA z 30-let-nią praktyką przy-jmuję od 6 wie-czór. Złotostena: Berzy (Bryżowa) k. Zakretu, 7-7.
WAGI STOLOWE 10 kg. z odważni-kami zamienie na opal. Sierwint (d. Ogorkowa) 10-7.
ZNANA chirom-antka-fizjonomist-ka wirtuozka z ręk, fotografrali i charakteru pisma. Przyjacie od godz. 9 do 6 p. p. Lite-ratę (d. Literacki) 5 m. 6, vis a vis pocztę główną. Wejście z bramy na prawo, schody. II piętro.
ZAMIENTE na opal dwa łóżka dre-wniane z materaca-mi, dwie szafki nocne, szafkę kuchenną, szafę i otomane. Subaćius (Subocz) 40-1.
ZAMIENTE maniarz na budulec. Wileś Grygajcie, gmina Mickunys. Szczer-wiński Hipolit.
ZAMIENTE nowe buty chromowe Nr. 29 na kamaze robocze. Kalvariję (Kalwaryjska 5-13 od g. 15-20.
ZAMIENTE spacer-ówkę w dobrym stanie na opal. Vokei (Niemiec-ka) 4-1-a.
ZGUBIONO Per-sonalausweis na nazwisko Sando-wiczowa Karolina. Uwierzenia się. Ewentualnego zna-licznie proszę zwro-cić pod adresem: Rudens (d. Złoty Róg) 37-1.

PRACOWNIA elektro - radio - techniczna
Didżioji (Wielka) 27
PRZYJMUJE zamówienia i reperacje grzejników elektrycznych, kuchenek oraz aparatów radiowych.
W K. NUJE instaluje mieszkania i kupuje sprzęt elektryczny i radio-owy oraz przyjmie je w komis.
AKORDEON
„Tobu” 60 basów, futuro me-skie — nuty i zamienie na opal. Złotostena do adm. „Gońca” pod „Byle przed-ko”.
BRODAWKI specja-licznie usuwam od 7 rano do 7 wie-czór. Gedimino (d. Mickiewicza) 39-4.
BARDZO WAZNE dla jadących do Niemiec lekcje konwersacji niem-ckiej i pisania na maszynie. Gedimino (d. Mickiewicza) 4-12.
BYLA kierowniczką francuskiej szkoły w Wilnie przyjmie na pełne utrzymanie 2 dzie-czyńki. Języki obce, lekcje mu-zyki, pomoc w nau-kach. — w soboty i niedziele od 9.11 do 16. Zarzecz, Varpu (d. Pona-marski zaul.) 2-1.
CHIROMANTKA — wirtuozka przyjmie od godz. 11 do 7 po południu. Wilno, Didżioji (Wielka) 15 i m. 12-a wej-ście z zanki Szwarcowego Nr 1 w podwórku.
CHIROMANTKA — fizjonomistka okre-śla z ręk, kart, foto-grafrali, linion i pisma. Giedziński (Chocimska) 12-2.
CHIROMANTKA — wirtuozka z ręk i kart. Dla nieobecných z pisma i fotogra-frali. Tilio (Mosto-wa) 25-7.
DZIECINNE łóżeczko z bocznymi słatkami w do-brym stanie zamie-nię na opal. Anty-kaliostro Str. 35-15.
DNI 19. VIII 1943 r. w drodze z Dworca do ul. Ostrobramskiej zgubiono portfel z pieniędzmi i do-kumentem oso-bistym polskim. Nr. 98109 na na-zwisko Bronista-wy Dyakowskiej. Uczynię proszę zwro-cić za wynagro-dzeniem pod ad-resem: Sawicki (Sawicz) 8. m. 2 P. Dobrońska.
JESIONKE męską na wzrost średni zamienie na opal. Wileński (Wiwul-skiego) 16-7.
KOZE rasową, ko-stium damski, skizypte i szafę zamienie na opal lub ubranie i obu-wie. Antokol. By-strzycki skgr. (Zau. Bystrzycki) Nr. 2.
KOZETKE, która dano do pizero-bienia i po której odbior nie zgłosił się nikt, po upły-wie czasu, nie uważam za straconą. Palanog. Poznańska 3-13.
MASZYNE do pisa-nia Remington portable zamienie na opal. Oferty pod „Remington” do Adm. „Gońca”.
NAGRODY 200 RM. Skradziony rower firmy Kamiński z pochyloną ramą. O p i s z d z i e j a: blondyn w jasnym ubraniu, wzrost średni, twarz owalna. Proszę powiado-mić na ul. Suba-ćius (Subocz) 2-8. Dozorca.
ORZECHOWA szafę biblioteczną zamienie na opal. Literatę (Literac-ki) 11-7.
SZAFĘ trzech-dziową i tapo-czan zamienie na opal. Pyllimo (Za-walna) 30-15.

PRACOWNIA elektro - radio - techniczna
Didżioji (Wielka) 27
PRZYJMUJE zamówienia i reperacje grzejników elektrycznych, kuchenek oraz aparatów radiowych.
W K. NUJE instaluje mieszkania i kupuje sprzęt elektryczny i radio-owy oraz przyjmie je w komis.
AKORDEON
„Tobu” 60 basów, futuro me-skie — nuty i zamienie na opal. Złotostena do adm. „Gońca” pod „Byle przed-ko”.
BRODAWKI specja-licznie usuwam od 7 rano do 7 wie-czór. Gedimino (d. Mickiewicza) 39-4.
BARDZO WAZNE dla jadących do Niemiec lekcje konwersacji niem-ckiej i pisania na maszynie. Gedimino (d. Mickiewicza) 4-12.
BYLA kierowniczką francuskiej szkoły w Wilnie przyjmie na pełne utrzymanie 2 dzie-czyńki. Języki obce, lekcje mu-zyki, pomoc w nau-kach. — w soboty i niedziele od 9.11 do 16. Zarzecz, Varpu (d. Pona-marski zaul.) 2-1.
CHIROMANTKA — wirtuozka przyjmie od godz. 11 do 7 po południu. Wilno, Didżioji (Wielka) 15 i m. 12-a wej-ście z zanki Szwarcowego Nr 1 w podwórku.
CHIROMANTKA — fizjonomistka okre-śla z ręk, kart, foto-grafrali, linion i pisma. Giedziński (Chocimska) 12-2.
CHIROMANTKA — wirtuozka z ręk i kart. Dla nieobecných z pisma i fotogra-frali. Tilio (Mosto-wa) 25-7.
DZIECINNE łóżeczko z bocznymi słatkami w do-brym stanie zamie-nię na opal. Anty-kaliostro Str. 35-15.
DNI 19. VIII 1943 r. w drodze z Dworca do ul. Ostrobramskiej zgubiono portfel z pieniędzmi i do-kumentem oso-bistym polskim. Nr. 98109 na na-zwisko Bronista-wy Dyakowskiej. Uczynię proszę zwro-cić za wynagro-dzeniem pod ad-resem: Sawicki (Sawicz) 8. m. 2 P. Dobrońska.
JESIONKE męską na wzrost średni zamienie na opal. Wileński (Wiwul-skiego) 16-7.
KOZE rasową, ko-stium damski, skizypte i szafę zamienie na opal lub ubranie i obu-wie. Antokol. By-strzycki skgr. (Zau. Bystrzycki) Nr. 2.
KOZETKE, która dano do pizero-bienia i po której odbior nie zgłosił się nikt, po upły-wie czasu, nie uważam za straconą. Palanog. Poznańska 3-13.
MASZYNE do pisa-nia Remington portable zamienie na opal. Oferty pod „Remington” do Adm. „Gońca”.
NAGRODY 200 RM. Skradziony rower firmy Kamiński z pochyloną ramą. O p i s z d z i e j a: blondyn w jasnym ubraniu, wzrost średni, twarz owalna. Proszę powiado-mić na ul. Suba-ćius (Subocz) 2-8. Dozorca.
ORZECHOWA szafę biblioteczną zamienie na opal. Literatę (Literac-ki) 11-7.
SZAFĘ trzech-dziową i tapo-czan zamienie na opal. Pyllimo (Za-walna) 30-15.

PRACOWNIA elektro - radio - techniczna
Didżioji (Wielka) 27
PRZYJMUJE zamówienia i reperacje grzejników elektrycznych, kuchenek oraz aparatów radiowych.
W K. NUJE instaluje mieszkania i kupuje sprzęt elektryczny i radio-owy oraz przyjmie je w komis.
AKORDEON
„Tobu” 60 basów, futuro me-skie — nuty i zamienie na opal. Złotostena do adm. „Gońca” pod „Byle przed-ko”.
BRODAWKI specja-licznie usuwam od 7 rano do 7 wie-czór. Gedimino (d. Mickiewicza) 39-4.
BARDZO WAZNE dla jadących do Niemiec lekcje konwersacji niem-ckiej i pisania na maszynie. Gedimino (d. Mickiewicza) 4-12.
BYLA kierowniczką francuskiej szkoły w Wilnie przyjmie na pełne utrzymanie 2 dzie-czyńki. Języki obce, lekcje mu-zyki, pomoc w nau-kach. — w soboty i niedziele od 9.11 do 16. Zarzecz, Varpu (d. Pona-marski zaul.) 2-1.
CHIROMANTKA — wirtuozka przyjmie od godz. 11 do 7 po południu. Wilno, Didżioji (Wielka) 15 i m. 12-a wej-ście z zanki Szwarcowego Nr 1 w podwórku.
CHIROMANTKA — fizjonomistka okre-śla z ręk, kart, foto-grafrali, linion i pisma. Giedziński (Chocimska) 12-2.
CHIROMANTKA — wirtuozka z ręk i kart. Dla nieobecných z pisma i fotogra-frali. Tilio (Mosto-wa) 25-7.
DZIECINNE łóżeczko z bocznymi słatkami w do-brym stanie zamie-nię na opal. Anty-kaliostro Str. 35-15.
DNI 19. VIII 1943 r. w drodze z Dworca do ul. Ostrobramskiej zgubiono portfel z pieniędzmi i do-kumentem oso-bistym polskim. Nr. 98109 na na-zwisko Bronista-wy Dyakowskiej. Uczynię proszę zwro-cić za wynagro-dzeniem pod ad-resem: Sawicki (Sawicz) 8. m. 2 P. Dobrońska.
JESIONKE męską na wzrost średni zamienie na opal. Wileński (Wiwul-skiego) 16-7.
KOZE rasową, ko-stium damski, skizypte i szafę zamienie na opal lub ubranie i obu-wie. Antokol. By-strzycki skgr. (Zau. Bystrzycki) Nr. 2.
KOZETKE, która dano do pizero-bienia i po której odbior nie zgłosił się nikt, po upły-wie czasu, nie uważam za straconą. Palanog. Poznańska 3-13.
MASZYNE do pisa-nia Remington portable zamienie na opal. Oferty pod „Remington” do Adm. „Gońca”.
NAGRODY 200 RM. Skradziony rower firmy Kamiński z pochyloną ramą. O p i s z d z i e j a: blondyn w jasnym ubraniu, wzrost średni, twarz owalna. Proszę powiado-mić na ul. Suba-ćius (Subocz) 2-8. Dozorca.
ORZECHOWA szafę biblioteczną zamienie na opal. Literatę (Literac-ki) 11-7.
SZAFĘ trzech-dziową i tapo-czan zamienie na opal. Pyllimo (Za-walna) 30-15.

PRACOWNIA elektro - radio - techniczna
Didżioji (Wielka) 27
PRZYJMUJE zamówienia i reperacje grzejników elektrycznych, kuchenek oraz aparatów radiowych.
W K. NUJE instaluje mieszkania i kupuje sprzęt elektryczny i radio-owy oraz przyjmie je w komis.
AKORDEON
„Tobu” 60 basów, futuro me-skie — nuty i zamienie na opal. Złotostena do adm. „Gońca” pod „Byle przed-ko”.
BRODAWKI specja-licznie usuwam od 7 rano do 7 wie-czór. Gedimino (d. Mickiewicza) 39-4.
BARDZO WAZNE dla jadących do Niemiec lekcje konwersacji niem-ckiej i pisania na maszynie. Gedimino (d. Mickiewicza) 4-12.
BYLA kierowniczką francuskiej szkoły w Wilnie przyjmie na pełne utrzymanie 2 dzie-czyńki. Języki obce, lekcje mu-zyki, pomoc w nau-kach. — w soboty i niedziele od 9.11 do 16. Zarzecz, Varpu (d. Pona-marski zaul.) 2-1.
CHIROMANTKA — wirtuozka przyjmie od godz. 11 do 7 po południu. Wilno, Didżioji (Wielka) 15 i m. 12-a wej-ście z zanki Szwarcowego Nr 1 w podwórku.
CHIROMANTKA — fizjonomistka okre-śla z ręk, kart, foto-grafrali, linion i pisma. Giedziński (Chocimska) 12-2.
CHIROMANTKA — wirtuozka z ręk i kart. Dla nieobecných z pisma i fotogra-frali. Tilio (Mosto-wa) 25-7.
DZIECINNE łóżeczko z bocznymi słatkami w do-brym stanie zamie-nię na opal. Anty-kaliostro Str. 35-15.
DNI 19. VIII 1943 r. w drodze z Dworca do ul. Ostrobramskiej zgubiono portfel z pieniędzmi i do-kumentem oso-bistym polskim. Nr. 98109 na na-zwisko Bronista-wy Dyakowskiej. Uczynię proszę zwro-cić za wynagro-dzeniem pod ad-resem: Sawicki (Sawicz) 8. m. 2 P. Dobrońska.
JESIONKE męską na wzrost średni zamienie na opal. Wileński (Wiwul-skiego) 16-7.
KOZE rasową, ko-stium damski, skizypte i szafę zamienie na opal lub ubranie i obu-wie. Antokol. By-strzycki skgr. (Zau. Bystrzycki) Nr. 2.
KOZETKE, która dano do pizero-bienia i po której odbior nie zgłosił się nikt, po upły-wie czasu, nie uważam za straconą. Palanog. Poznańska 3-13.
MASZYNE do pisa-nia Remington portable zamienie na opal. Oferty pod „Remington” do Adm. „Gońca”.
NAGRODY 200 RM. Skradziony rower firmy Kamiński z pochyloną ramą. O p i s z d z i e j a: blondyn w jasnym ubraniu, wzrost średni, twarz owalna. Proszę powiado-mić na ul. Suba-ćius (Subocz) 2-8. Dozorca.
ORZECHOWA szafę biblioteczną zamienie na opal. Literatę (Literac-ki) 11-7.
SZAFĘ trzech-dziową i tapo-czan zamienie na opal. Pyllimo (Za-walna) 30-15.

PRACOWNIA elektro - radio - techniczna
Didżioji (Wielka) 27
PRZYJMUJE zamówienia i reperacje grzejników elektrycznych, kuchenek oraz aparatów radiowych.
W K. NUJE instaluje mieszkania i kupuje sprzęt elektryczny i radio-owy oraz przyjmie je w komis.
AKORDEON
„Tobu” 60 basów, futuro me-skie — nuty i zamienie na opal. Złotostena do adm. „Gońca” pod „Byle przed-ko”.
BRODAWKI specja-licznie usuwam od 7 rano do 7 wie-czór. Gedimino (d. Mickiewicza) 39-4.
BARDZO WAZNE dla jadących do Niemiec lekcje konwersacji niem-ckiej i pisania na maszynie. Gedimino (d. Mickiewicza) 4-12.
BYLA kierowniczką francuskiej szkoły w Wilnie przyjmie na pełne utrzymanie 2 dzie-czyńki. Języki obce, lekcje mu-zyki, pomoc w nau-kach. — w soboty i niedziele od 9.11 do 16. Zarzecz, Varpu (d. Pona-marski zaul.) 2-1.
CHIROMANTKA — wirtuozka przyjmie od godz. 11 do 7 po południu. Wilno, Didżioji (Wielka) 15 i m. 12-a wej-ście z zanki Szwarcowego Nr 1 w podwórku.
CHIROMANTKA — fizjonomistka okre-śla z ręk, kart, foto-grafrali, linion i pisma. Giedziński (Chocimska) 12-2.
CHIROMANTKA — wirtuozka z ręk i kart. Dla nieobecných z pisma i fotogra-frali. Tilio (Mosto-wa) 25-7.
DZIECINNE łóżeczko z bocznymi słatkami w do-brym stanie zamie-nię na opal. Anty-kaliostro Str. 35-15.
DNI 19. VIII 1943 r. w drodze z Dworca do ul. Ostrobramskiej zgubiono portfel z pieniędzmi i do-kumentem oso-bistym polskim. Nr. 98109 na na-zwisko Bronista-wy Dyakowskiej. Uczynię proszę zwro-cić za wynagro-dzeniem pod ad-resem: Sawicki (Sawicz) 8. m. 2 P. Dobrońska.
JESIONKE męską na wzrost średni zamienie na opal. Wileński (Wiwul-skiego) 16-7.
KOZE rasową, ko-stium damski, skizypte i szafę zamienie na opal lub ubranie i obu-wie. Antokol. By-strzycki skgr. (Zau. Bystrzycki) Nr. 2.
KOZETKE, która dano do pizero-bienia i po której odbior nie zgłosił się nikt, po upły-wie czasu, nie uważam za straconą. Palanog. Poznańska 3-13.
MASZYNE do pisa-nia Remington portable zamienie na opal. Oferty pod „Remington” do Adm. „Gońca”.
NAGRODY 200 RM. Skradziony rower firmy Kamiński z pochyloną ramą. O p i s z d z i e j a: blondyn w jasnym ubraniu, wzrost średni, twarz owalna. Proszę powiado-mić na ul. Suba-ćius (Subocz) 2-8. Dozorca.
ORZECHOWA szafę biblioteczną zamienie na opal. Literatę (Literac-ki) 11-7.
SZAFĘ trzech-dziową i tapo-czan zamienie na opal. Pyllimo (Za-walna) 30-15.

PRACOWNIA elektro - radio - techniczna
Didżioji (Wielka) 27
PRZYJMUJE zamówienia i reperacje grzejników elektrycznych, kuchenek oraz aparatów radiowych.
W K. NUJE instaluje mieszkania i kupuje sprzęt elektryczny i radio-owy oraz przyjmie je w komis.
AKORDEON
„Tobu” 60 basów, futuro me-skie — nuty i zamienie na opal. Złotostena do adm. „Gońca” pod „Byle przed-ko”.
BRODAWKI specja-licznie usuwam od 7 rano do 7 wie-czór. Gedimino (d. Mickiewicza) 39-4.
BARDZO WAZNE dla jadących do Niemiec lekcje konwersacji niem-ckiej i pisania na maszynie. Gedimino (d. Mickiewicza) 4-12.
BYLA kierowniczką francuskiej szkoły w Wilnie przyjmie na pełne utrzymanie 2 dzie-czyńki. Języki obce, lekcje mu-zyki, pomoc w nau-kach. — w soboty i niedziele od 9.11 do 16. Zarzecz, Varpu (d. Pona-marski zaul.) 2-1.
CHIROMANTKA — wirtuozka przyjmie od godz. 11 do 7 po południu. Wilno, Didżioji (Wielka) 15 i m. 12-a wej-ście z zanki Szwarcowego Nr 1 w podwórku.
CHIROMANTKA — fizjonomistka okre-śla z ręk, kart, foto-grafrali, linion i pisma. Giedziński (Chocimska) 12-2.
CHIROMANTKA — wirtuozka z ręk i kart. Dla nieobecných z pisma i fotogra-frali. Tilio (Mosto-wa) 25-7.
DZIECINNE łóżeczko z bocznymi słatkami w do-brym stanie zamie-nię na opal. Anty-kaliostro Str. 35-15.
DNI 19. VIII 1943 r. w drodze z Dworca do ul. Ostrobramskiej zgubiono portfel z pieniędzmi i do-kumentem oso-bistym polskim. Nr. 98109 na na-zwisko Bronista-wy Dyakowskiej. Uczynię proszę zwro-cić za wynagro-dzeniem pod ad-resem: Sawicki (Sawicz) 8. m. 2 P. Dobrońska.
JESIONKE męską na wzrost średni zamienie na opal. Wileński (Wiwul-skiego) 16-7.
KOZE rasową, ko-stium damski, skizypte i szafę zamienie na opal lub ubranie i obu-wie. Antokol. By-strzycki skgr. (Zau. Bystrzycki) Nr. 2.
KOZETKE, która dano do pizero-bienia i po której odbior nie zgłosił się nikt, po upły-wie czasu, nie uważam za straconą. Palanog. Poznańska 3-13.
MASZYNE do pisa-nia Remington portable zamienie na opal. Oferty pod „Remington” do Adm. „Gońca”.
NAGRODY 200 RM. Skradziony rower firmy Kamiński z pochyloną ramą. O p i s z d z i e j a: blondyn w jasnym ubraniu, wzrost średni, twarz owalna. Proszę powiado-mić na ul. Suba-ćius (Subocz) 2-8. Dozorca.
ORZECHOWA szafę biblioteczną zamienie na opal. Literatę (Literac-ki) 11-7.
SZAFĘ trzech-dziową i tapo-czan zamienie na opal. Pyllimo (Za-walna) 30-15.

PRACOWNIA elektro - radio - techniczna
Didżioji (Wielka) 27
PRZYJMUJE zamówienia i reperacje grzejników elektrycznych, kuchenek oraz aparatów radiowych.
W K. NUJE instaluje mieszkania i kupuje sprzęt elektryczny i radio-owy oraz przyjmie je w komis.
AKORDEON
„Tobu” 60 basów, futuro me-skie — nuty i zamienie na opal. Złotostena do adm. „Gońca” pod „Byle przed-ko”.
BRODAWKI specja-licznie usuwam od 7 rano do 7 wie-czór. Gedimino (d. Mickiewicza) 39-4.
BARDZO WAZNE dla jadących do Niemiec lekcje konwersacji niem-ckiej i pisania na maszynie. Gedimino (d. Mickiewicza) 4-12.
BYLA kierowniczką francuskiej szkoły w Wilnie przyjmie na pełne utrzymanie 2 dzie-czyńki. Języki obce, lekcje mu-zyki, pomoc w nau-kach. — w soboty i niedziele od 9.11 do 16. Zarzecz, Varpu (d. Pona-marski zaul.) 2-1.
CHIROMANTKA — wirtuozka przyjmie od godz. 11 do 7 po południu. Wilno, Didżioji (Wielka) 15 i m. 12-a wej-ście z zanki Szwarcowego Nr 1 w podwórku.
CHIROMANTKA — fizjonomistka okre-śla z ręk, kart, foto-grafrali, linion i pisma. Giedziński (Chocimska) 12-2.
CHIROMANTKA — wirtuozka z ręk i kart. Dla nieobecných z pisma i fotogra-frali. Tilio (Mosto-wa) 25-7.
DZIECINNE łóżeczko z bocznymi słatkami w do-brym stanie zamie-nię na opal. Anty-kaliostro Str. 35-15.
DNI 19. VIII 1943 r. w drodze z Dworca do ul. Ostrobramskiej zgubiono portfel z pieniędzmi i do-kumentem oso-bistym polskim. Nr. 98109 na na-zwisko Bronista-wy Dyakowskiej. Uczynię proszę zwro-cić za wynagro-dzeniem pod ad-resem: Sawicki (Sawicz) 8. m. 2 P. Dobrońska.
JESIONKE męską na wzrost średni zamienie na opal. Wileński (Wiwul-skiego) 16-7.
KOZE rasową, ko-stium damski, skizypte i szafę zamienie na opal lub ubranie i obu-wie. Antokol. By-strzycki skgr. (Zau. Bystrzycki) Nr. 2.
KOZETKE, która dano do pizero-bienia i po której odbior nie zgłosił się nikt, po upły-wie czasu, nie uważam za straconą. Palanog. Poznańska 3-13.
MASZYNE do pisa-nia Remington portable zamienie na opal. Oferty pod „Remington” do Adm. „Gońca”.
NAGRODY 200 RM. Skradziony rower firmy Kamiński z pochyloną ramą. O p i s z d z i e j a: blondyn w jasnym ubraniu, wzrost średni, twarz owalna. Proszę powiado-mić na ul. Suba-ćius (Subocz) 2-8. Dozorca.
ORZECHOWA szafę biblioteczną zamienie na opal. Literatę (Literac-ki) 11-7.
SZAFĘ trzech-dziową i tapo-czan zamienie na opal. Pyllimo (Za-walna) 30-15.

PRACOWNIA elektro - radio - techniczna
Didżioji (Wielka) 27
PRZYJMUJE zamówienia i reperacje grzejników elektrycznych, kuchenek oraz aparatów radiowych.
W K. NUJE instaluje mieszkania i kupuje sprzęt elektryczny i radio-owy oraz przyjmie je w komis.
AKORDEON
„Tobu” 60 basów, futuro me-skie — nuty i zamienie na opal. Złotostena do adm. „Gońca” pod „Byle przed-ko”.
BRODAWKI specja-licznie usuwam od 7 rano do 7 wie-czór. Gedimino (d. Mickiewicza) 39-4.
BARDZO WAZNE dla jadących do Niemiec lekcje konwersacji niem-ckiej i pisania na maszynie. Gedimino (d. Mickiewicza) 4